626/01

Den 18. marts 2001 blev i sag nr. 54.860:

xxxxxx xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Tryg-Baltica Forsikring, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke findes at være nedsat i dækningsberettigende grad.

Klageren rettede telefonisk henvendelse til selskabet i januar 1997 og ansøgte om præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension. Klageren var blevet sygemeldt fra sit landbrugserhverv 21/10 1996, og selskabet indhentede i den forbindelse sagens lægelige akter. I skrivelse af 11/6 1997 meddelte selskabet klageren, at man på det foreliggende grundlag ikke fandt betingelserne for præmiefritagelse/udbetaling af invalidepension for opfyldt.

De lægelige akter fra tiden omkring 1997 er fremlagt. Klagerens læge har i lægeattest af 21/2 1997 anført:

"**4. Af hvilken sygdom eller svaghed lider forsikrede/ hvilken beskadigelse er sket?** (Diagnose anført både på dansk og latin) *diffuse klager med træthed og muskelsmerter*

a) Er behandling påbegyndt? ☐ Nej ☒ Ja

b) Hvilken behandling er påbegyndt/anvendt? *Rygtrænende øvelser.*

c) Behandlingens varighed? *opgivet efter 3 x p.gr.a. smerter*

d) Følger forsikrede behandlingen? ☐ Nej ☒ Ja

5.

a) Hvad er den formodede årsag til lidelsen? *Ukendt*

b) Hvornår begyndte lidelsen? *Juni 1996*

c) Har tidligere lidelser haft indflydelse på den nuværende lidelse? ☒ Nej ☐ Ja Hvilke?

d) Har andre sygdomme eller svagheder haft indflydelse den nuværende lidelse? ☒ Nej ☐ Ja Hvilke?

6. Har forsikrede været sygemeldt for lidelsen? ☐ Nej ☒ Ja Hvis ja: Første sygedag *21. oktober 1996*

7. Hvornår ydedes den første lægehjælp? Dato *26/2-1996* Kl.

8. Har forsikrede været indlagt, behandlet eller undersøgt på sygehus, ambulatorium el. lign., herunder røntgenklinik og fysiurgisk klinik? ☐ Nej ☒ Ja Hvis ja: For hvad?
Hvor? *Rheumatol. amb. V. Århus Kommunehos*
Hvornår? *Neurolog M.K., Århus.*
Hvor længe? *Hjertemed. afd. B. Skejby Syh.*
Evt. følger? *Fysterapeut S.K. ...*
G. fys.terapi, G..

9. Har forsikrede i øvrigt været undersøgt, henvist til og/eller behandlet af læge, (herunder speciallæge), kiropraktor, fysio-terapeut eller anden behandler? ☒ Nej ☐ Ja Hvis ja: For hvad?
Hvor?
Hvornår? *Ikke udover de i rubrik 8*
Hvor længe? *nævnte.*
Evt. følger?

10. Kan forsikrede helt eller delvist udføre sit nuværende job? ☒ Nej ☐ Ja Hvis ja: Antal timer
Nej: Hvorfor? *muskelsmerter/træthed*

11. Hvorledes er prognosen for forsikredes tilstand? *?*

12. Hvornår forventer De, at forsikrede helt eller delvist genvinder arbejdsevnen? ☐ Delvist den Antal timer dagligt:
☐ Helt den *kan jeg på nuværende tidspunkt*
☐ Aldrig *ikke udtale mig om.*

"

Det fremgår videre af sagens akter, at klageren i 1996 var henvist af neurolog M.K. til rygambulatoriet på Århus Kommunehospital, hvor man imidlertid ikke fandt noget abnormt. Af journaludskriften fremgår: "Beskrivelse: 29.08.96 RYGAMBULATORIET 41-årig mand henvises af neurolog M.K. pga. rygsmerter uden radikulær udstråling. ... VURDERING 41-årig mand, som siden barndommen har haft tungt manuelt arbejde. Gennem seneste år generet af lette diffuse rygsmerter og akutte lændehold og hold i nakken. Vurderet af neurolog 11.07.96, som finder anførte tegn på degenerativ lidelse, men ingen radikulære symptomer. Henvises hertil mhp. second opinion. Umiddelbart vurderes god bevægelighed i columna. Rtg.logisk findes de lette degenerative forandringer med spondylose. Ingen tegn på radikulære symptomer. Angiver mere diffuse klager med træthed og muskelsmerter. Pt. screenes serologisk. Der findes umiddelbart ikke indikation aktuelt for videre radiologisk udredning med myelografi. Det vurderes, at pt. vil have gavn af generel rygmobiliserende/rygtrænende øvelser og bedes henvist hertil af egen læge. Pt. kommer til svar her på serologisk screening om ca. 6 uger. Kan herefter sandsynligvis afsluttes."

I lægebrev af 11/7 1996 fra neurolog MK til klagerens læge hedder det bl.a.: "**Konklusion:** der er ved neurologisk undersøgelse fundet en skæv ryg, og patientens klager er i overensstemmelse hermed. Patienten har et hårdt fysisk arbejde, og hans situation er fastlåst både socialt og erhvervsmæssigt, og det er således nok tvivlsomt, om patienten både helbredsmæssigt og økonomisk kan ernære sig ved sit landbrug. Patienten er 41 år og har en ryglidelse, men uden radikulære smerter. Patienten må være berettiget til revalidering, skønt det nok ikke er så let en sag at få patienten omskolet til et mindre rygbelastende arbejde. Patienten har kun skolegang til 8. klasse, men en mulighed kunne være rutebilchauffør på en fast landrute eller lignende, og patienten er tilrådet at opsøge dig med henblik på dette. Umiddelbart har jeg ikke mere at tilbyde, og patienten er afsluttet herfra."

Klageren var ligeledes i december 1996 indlagt på hjertemedicinsk afdeling på Skejby Sygehus, hvor man fandt normale forhold.

I lægebrev af 27/5 1997 fra reumatolog E.Z. til selskabet hedder det bl.a.: "Pt. henvender sig på grund af mistanke om fibromyalgi, idet han har været plaget af smerter siden

februar 1996. ... NUVÆRENDE: Begyndte i februar 1996 akut uden særlig provokation med smerter højt i ryggen, som efterhånden bredte sig både til nakken og længere ned i ryggen med udtalt stivhed og muskelsmerter til følge. Pt. følte samtidig, at han var døv. Blev behandlet med fysioterapi 15 gange uden effekt. Et par måneder senere forsøgte han at klippe hæk, hvilket forværrede symptomerne meget udtalt, og resulterede i voldsomme muskelsmerter. Han er behandlet af egen læge med Nobligan og Pinex med nogen effekt og henvist til reumatologisk afdeling, Århus Kommunehospital, hvor han er set af 1. reservelæge O.K. og senest for 1 uge siden af overlæge U.T. De har begge ventileret, at han måske kunne have en fibromyalgi, da man ikke kunne finde anden forklaring på hans smerter. U.T. har nævnt for ham, at der eventuelt skulle sovemedicin/-nervemedicin til. Pt. er en overgang blevet behandlet med styrketræning på reumatologisk afdeling, men dette forværrede symptomerne. Pt. har nu været i forbindelse med fibromyalgiforeningen i G., og han synes, at beskrivelsen her passer på hans symptomer. Han har været aktiv inden for foreningen, han vil nu gerne have sat en etiket på sygdommen, således at han kan komme videre. Han mener ikke, han kan klare noget som helst fysisk arbejde for øjeblikket. ... KONKLUSION: Tidligere fuldstændig rask mand, som har kunnet klare hårdt arbejde døgnet rundt. For 6 år siden fået konstateret forhøjet blodtryk med udtalte hjertesymptomer. Er i medikamentel behandling herfor med betablokker og diuretica, Capoten, får desuden hjertemagnyl. Pt.s muskelsmerter er opstået akut, formentlig i forbindelse med facetledssymptomer fra de øverste torakalhvirvler, hvor der formentlig er en ret betydelig spondylartrose. Herudover er der udtalte sekundære myoser og ømhed af næsten samtlige muskelgrupper. Diagnosen fibro-myalgi har været nævnt, og pt. opfylder da også kriterierne herfor. Der er dog også andre årsager til pt.s klager, og jeg kan heller ikke udelukke, at han vil udvikle en bindevævssygdom (reumatoid artrit?). Sådan som tilstanden er nu mener jeg ikke, at man skal forsøge med en revalidering, som kræver intensivt arbejde af pt., men eventuelt begynde med let halvtids arbejde, som ikke kræver nogen muskelbelastning. Om han så i løbet af nogle år vil kunne udføre lidt mere belastende arbejde er vanskeligt at vurdere. Det er også muligt, at hans tilstand vil forværres. Derfor mener jeg, at han ikke bør belastes kraftigt på nuværende tidspunkt."

I selskabets skrivelse af 11/6 1997 fremgår: "Idet vi har modtaget lægebrev fra M. Klinikken, til brug for ansøgning om præmiefritagelse og invalidepension, gør vi opmærk-

som på, at det ifølge forsikringsbetingelserne er en forudsætning at De er 2/3 uarbejdsdygtig. Af de lægelige oplysninger fremgår, at De ikke er 2/3 uarbejdsdygtig. Da De således ikke opfylder betingelserne for at få bevilget præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, skal vi meddele, at vi ikke kan imødekomme Deres ansøgning. Det er normalt en forudsætning at betingelserne for at opnå mindst mellemste førtidspension (helbredsbetinget) er opfyldt."

I 1997 blev klageren henvist til socialmedicinsk undersøgelse. Af undersøgelsesarket fremgår bl.a.: "I **Henvisningsårsag** 42-årig, ugift landmand henvist til revalidering med fibromyalgi-lignende klager. II **Tidligere forvaltningsmedicinske tiltag** Ingen. III **Revalideringsmæssige overvejelser ved klienten** Vil allerhelst tilbage til sin gård og have 25 køer men mener ikke, at han kan magte det. Kan vanskeligt selv se sig placeret på et kontor og er mest interesseret i udendørs aktivitet. Kunne forestille sig et job, hvor han kører rundt og snakker med "bønderne", f eks. i form af salg af foderstoffer eller lign. Har tidligere haft en maskinstation, hvilket han i og for sig var meget interesseret i at arbejde videre med. Er tidligere blevet foreslået chaufførjob og er heller ikke afvisende overfor dette, men som han selv siger, er han nervøs for, at det jo som bekendt er ret rygbelastende. ... **V Helbredsmæssigt** ... Aktuelle/subjektive klager Nuværende begyndte i efteråret 1995 med smerter højt i ryggen bredende sig ud til nakken og senere mere generaliseret til den øvrige del af kroppen. Behandlet med Nobligan og Pinex med nogen effekt. Vurderet på reumatologisk afd., Århus Kommunehospital samt speciallæge i reumatologi, hvor man finder lette thorocolumbale slidgigtforandringer. Blev på mistanke om hjertelidelse udredt på Skejby Sygehus, hvor der ikke fandtes holdepunkter for hjertelidelse. Siden vurderet af speciallæge i reumatologi E.Z., der finder generaliserede muskelsmerter og finder, at JLJ [klageren] opfylder kriterierne for fibromyalgi. Har indenfor det sidste års tid gået til fysioterapi 2-3 uger med styrketræning og strækøvelser, hvilket har forværret tilstanden, og JLJ oplevede bedring i ugerne efter at han ophørte med dette. ... **FORELØBIG KONKLUSION** JLJ har generaliserede muskelsmerter forenelig med fibromyalgi. Er forsøgt behandlet med fysioterapi, der har forværret generne. I henhold til nuværende behandlingsstrategier kunne forsøgsvis behandles med Amitriptylin, men der er dog ikke udsigt til, at dette afgørende vil bedre JLJ's muskelsmerter, og der ses ikke at være yderligere behandlingstilbud. Trods det at fibromyalgidiagnosen ikke tidligere direkte har været hæftet på JLJ, er denne veludredt af rele-

vante specialer, og der er ikke indikation for yderligere udredning for nuværende. Med særlig vægt på det korte forløb er JLJ for nuværende næppe pensionshabil, og der må foretages revalideringsforsøg med skånehensyn overfor ensidigt, gentaget arbejde samt tungt, fysisk arbejde. JLJ har selv ønsker i retning af fortsat kontakt til landbrugsmiljøet, evt. i form af salg af foderstoffer eller arbejde ved maskinstation. Trods det at chaufførjob næppe er det allerbedste vil jeg ikke afvise, at JLJ kunne varetage en arbejdsfunktion, hvor kørsel udgør en relativ stor andel - dog under forudsætning af mulighed for afveksling. Af tidligere sagsakter fremgår det, at JLJ kunne have bagvedliggende eksistentielle problemer af revalideringsmæssig betydning. Der er næppe tvivl om, at JLJ bærer præg af en relativ isoleret opvækst og med beskeden kontakt til det modsatte køn. Det er dog ikke mit indtryk, at dette hos denne klient har givet anledning til eksistentielle overvejelser/problemer af en sådan karakter, at dette kræver psykologisk indsats. Tværtimod synes JLJ – bortset fra et ønske om at have været på entreprenørskolen – at være rimelig tilfreds med sit liv og sin tilværelse, herunder sine fritidsinteresser med jagt og Hjemmeværn. Herimod kunne man godt frygte for eksistentielle problemer knyttet til det nytilkomne skift i tilværelsen. Samlet vil en psykologisk vurdering således være hensigtsmæssig, men formentligt ikke afgørende, for revalideringsforløbet. JLJ har på et tidligt tidspunkt meldt sig ind i Fibromyalgi-foreningen, hvilket han har haft glæde af. På baggrund af ovenstående bør vi dog være opmærksomme på udvikling af en mere uhensigtsmæssig ny identitet som fibromyalgi-patient."

Af den lægelige slutvurdering fra Reva-G. fremgår: "30.03.1998 **Lægelig slutvurdering.** Helbredsmæssigt er der tale om fibromyalgi samt slidgigt i bryst-lænderyg. Tilstanden har stået på siden efteråret 1995, således ikke så langvarigt i forhold til en fibromyalgi. P.g.a. det ret korte sygdomsforløb skønnes der fortsat at være behandlingsmuligheder i form af afspænding, som under forløbet har haft en gavnlig effekt. M.h.t. slidgigten i ryggen hænger denne formentlig sammen med mange års hårdt fysisk arbejde. I forhold til fibromyalgien er der skånehensyn i forhold til hårdt, fysisk arbejde, vedr. slidgigten skånehensyn mod rygbelastende arbejde. Ud over de rent fysiske gener har klienten visse sociale vanskeligheder, idet han fortsat bor hjemme hos forældrene sammen med søsteren. Det fremgår, at pasningen af hjemmet og gården er klientens ansvarsområde, hvilket kunne spille en ikke uvæsentlig rolle i den fysiske tilstand. Trods dette skønnes der dog fortsat at være revalideringsmuligheder, men chancerne for et

heldigt forløb vil nok øges betydeligt, hvis det kan lykkes for klienten at ændre på den sociale situation. M.h.p. yderligere revalidering er planlagt et forlænget forløb i elektronikværkstedet, sideløbende med fortsat behandling med afspændingsøvelser."

I perioden 17/4 1998 til 8/9 1998 var klageren herefter ansat i en elektronik- og montageafdeling, og i Reva-G.'s statuserklæring af 15/10 1998 fremgår bl.a.: "**INSTITUTIONENS VURDERING:** Der henvises til tidligere klinikstatus af 31.03.98, hvoraf det fremgår at formålet med overflytning til elektronikværkstedet var gennem en længerevarende afprøvning, at give J. [klageren] ny inspiration både fagligt og socialt, afprøve faglige kvalifikationer og klarlægge en mulig arbejdstid. Forløbet har vist at J. har et udmærket håndelag, ligesom de bløde kvalifikationer med hensyn til kvalitet, stabilitet og imødekommenhed ikke fejler noget. Hertil kommer at det er Reva - G.'s opfattelse at J. har været glad for at komme ud blandt andre mennesker og været i en arbejdssituation. Forløbet har også vist at J. ikke er kommet nærmere arbejdsmarkedet med hensyn til arbejdspræstationer. Arbejdstiden er nedsat til 3½ time incl. pause. Dette sammenholdt med et stærkt. nedsat arbejdstempo bevirker, at en reel arbejdskapacitet vil være i nærheden af 2 timer, på J.'s gode dage, indenfor ganske let varieret arbejde. På denne baggrund vurderer Reva - G. ikke at der er reelle muligheder for flexjob. Reva - G. kan ikke pege på revalideringsmuligheder, hvorfor J. er afmeldt pr. 08.09. 98."

Klageren søgte telefonisk på ny om ydelser den 5/1 1999.

Klagernes læge har i lægeattest af 15/1 1999 bl.a. anført:

"**4. Af hvilken sygdom eller svaghed lider forsikrede/ hvilken beskadigelse er sket?** (Diagnose anført både på dansk og latin)	*fibromyalgi samt slidgigt i brystlænderyg*
a) Er behandling påbegyndt?	☐ Nej ☒ Ja
b) Hvilken behandling er påbegyndt/anvendt?	*'afspændingspædagog'*
c) Behandlingens varighed?	*½ år*
d) Følger forsikrede behandlingen?	☐ Nej ☒ Ja *(er afsluttet)*
…	
10. Kan forsikrede helt eller delvist udføre sit nuværende job?	☒ Nej ☐ Ja Hvis ja: Antal timer Nej: Hvorfor? *smerter og træthed*

11. Hvorledes er prognosen for forsikredes tilstand? *Tvivlsom*

12. Hvornår forventer De, at forsikrede helt eller delvist genvinder arbejdsevnen?

☐ Delvist den Antal timer dagligt:
☐ Helt den
☒ Aldrig

"

Ved meddelelse af 16/6 1999 blev klageren tilkendt forhøjet almindelig førtidspension med virkning fra den 1/7 1999. Kommunen henviste ved sin afgørelse til ovenstående udtalelser fra Reva - G.

Den 26/7 1999 blev klageren på ny undersøgt af reumatolog U.T., og af erklæringen herfra fremgår bl.a.: "**Konklusion** Mere end 3 års varende udbredte smerter primært fra bevægeapparatet. Patienten opfylder ikke strikte klassifikationskriterierne for fibromyalgi ved dagens undersøgelse, men billedet er fibromyalgilignende. Der er ikke påvist betydende degenerativ ryglidelse. Status fremtræder væsentligst uforandret sammenlignet med undersøgelsen i maj 1997. Der er i denne perioden indtrådt et vægttab på cirka 8 kilo. Prognosen må på baggrund af forløbet anses for dårlig – jævnfør de vedvarende smerter og funktionstab samt det forhold, at de revalideringsmæssige bestræbelser er mislykkedes."

I selskabets skrivelse af 16/8 1999 til klageren hedder det: "Vi har modtaget lægeattest 1 og erklæring 1 samt sagsakter fra M. Kommune og speciallægeerklæring fra overlæge U.T. Oplysningerne har været forelagt selskabets lægekonsulenter og vi vurderer herefter, at De ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling [af] invalidepension, fordi Deres erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne i ethvert erhverv. Det fremgår af helbredsoplysningerne, at De har tiltagende smerter i muskler og led i hele kroppen. De lider af vekslende hovedpine og har indimellem brystsmerter. De bevæger Dem lidt stift, og har en gangdistance på op til en kilometer. Deres funktionsniveau er lavt, og De kan kun løfte lettere ting. Der blev forsøgt revalidering, hvor De kunne klare ca. 3 1/2 time dagligt, og der er ikke mulighed for flexjob. Røntgen har kun vist lettere forandringer, som er uændrede siden 1997. Objektivt er der let nedsat bevægelighed i den øvre ryg, med en fingergulvafstand på 0. I arme og ben er der

frie led, nogen ømhed omkring hoften ved rotation, men normal bevægelighed. Der er muskelømhed, men ingen muskelsvind eller lammelser. Der er ikke påvist betydende degenerativ ryglidelse. Blodtrykket er normalt på behandling, og den objektive undersøgelse af hjerte/lunger er ligeledes normal. Blodprøver er normale. Vi vurderer, at Deres erhvervsevne er nedsat, men ikke med 2/3 af den fulde erhvervsevne."

Klagerens advokat har i klageskrivelsen til nævnet bl.a. anført: "**ANBRINGENDER:** Det gøres gældende, at sagsøgerens erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3. Dette underbygges af de foreliggende lægeerklæringer, som klart indikerer, at der er tale om en erhvervsevnenedsættelse på 2/3. Under alle omstændigheder er der intet, der tyder på, at sagsøgeren i den mellemliggende periode har været arbejdsduelig. Herudover gøres det gældende, at forsikringen er tegnet som en indtægtstabsforsikring, således at forstå, at forsikringen kommer til udbetaling, hvis sagsøgeren ikke kan oppebære den indtjening, som han tidligere havde. Efter policebestemmelserne skal der foretages en vurdering af, at sagsøgerens erhvervsevne under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed. Dette er ikke sket, idet man blot har henvist til, at der ikke er meddelt mellemste pension. Endvidere gøres det gældende, at sagsøgeren ikke kan 'læne sig' op ad en offentlige vurdering, dels er der siden forsikringstegningen sket et markant fald i nytildelinger af offentlig førtidspension, dels i form af, at der pr. 1/7 1998 er vedtaget yderligere skærpelser i lov om social pension, der gør det nu endnu sværere at opnå offentlig førtidspension."

Selskabet har hertil i skrivelse af 7/2 2001 anført: "l brev af 16. august 1999 meddelte vi forsikrede, at vi på det foreliggende grundlag fandt, at erhvervsevnen ikke var nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne ... Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at røntgen kun har vist lettere forandringer, som er uændrede siden 1997. Objektivt er der let nedsat bevægelighed i den øvre ryg med en fingergulvafstand på 0. l arme og ben er der frie led, nogen ømhed omkring hoften ved rotation, men normal bevægelighed. Der er ikke påvist betydende degenerativ ryglidelse. Forsikrede bad i brev af 17. august 1999 Tryg-Baltica om at revurdere afgørelsen ... Vi fastholdt afgørelsen overfor forsikrede i brev af 23. august 1999 og gav endnu en begrundelse ... Advokat S.A.H. rettede i brev af 14. juli 2000 henvendelse til Tryg-Baltica og bad om udbetaling af invalidepension til forsikrede ... Tryg-Baltica meddelte advokat H. i brev af 25. august 2000, at vi på

det foreliggende grundlag fortsat fandt, at erhvervsevnen ikke var nedsat til 1/3 ... Denne konklusion fastholdes. I den forbindelse henvises bl.a. til speciallægeerklæring af 26. juli 1999 fra overlæge U.T. ... Det fremgår heraf, at det ved objektiv undersøgelse af forsikredes ekstremiteter kunne konstateres, at leddene overalt er frie uden tegn på arthritis eller begyndende artrose. Der er ømhed ved rotation i venstre hofteled, men ikke bevægelsesindskrænkning. Der angives smerte ved palpation svarende til 10 ud af 18 fibromyalgi tender points. Sensibiliteten på over- og underekstremiteterne er normal. Forsikrede opfylder ikke klassifikationskriterierne for fibromyalgi fuldt ud, og der er ikke påvist betydende degenerativ lidelse. Status fremtræder væsentligt uforandret sammenlignet med undersøgelsen i maj 1997. Det fremgår endvidere af oplysningerne fra REVA G., at forsikrede kan arbejde 3½ time inkl. pauser, men i et stærkt nedsat arbejdstempo ... Advokat H. gør gældende, at der er tale om en indtægtsforsikring. Hertil bemærkes, at den omstændighed, at lønindkomsten er nedsat, ikke i sig selv giver ret til præmiefritagelse/invalidepension. Det er ikke kun erhvervsevnen som landmand, der er afgørende, men også erhvervsevnen i andre erhverv. Det afgørende er således ikke den konkrete nedgang i overskuddet fra landbrugsbedriften, men om erhvervsevnen er nedsat i en sådan grad, at det på grund af helbredstilstanden ikke længere skønnes, at forsikrede vil være i stand til ved passende beskæftigelse – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende til stand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Endelig gør advokat H. gældende, at Tryg-Baltica ikke kan 'læne' sig op ad en offentlig vurdering, idet der er sket et markant fald i antallet af nytildelinger af offentlig førtidspension og at [der] er sket lovgivningsmæssige skærpelser for tildeling af førtidspension pr. 1. juli 1998. Vi har ingen kommentarer til dette på nuværende tidspunkt i sagsforløbet. Det er ikke relevant, fordi følgende bestemmelse i forsikringsbetingelsernes § 4 stk. 8: "Det tilføjes, at Tryg-Baltica kan gøre retten til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig invalidepension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder" først kan anvendes, hvis der skal tages stilling til spørgsmålet om fortsat præmiefritagelse/fortsat udbetaling af invalidepension."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**§ 4 Invaliditetsydelser** Definition af invaliditet. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsik-

rede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse – bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. ... Præmiefritagelse respektive invalidepensionens ikrafttræden og ophør. Præmiefritagelse respektive udbetaling af invalidepension får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. ... Selskabet kan gøre retten til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig invalidepension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:
Om en forsikrets erhvervsevne skal vurderes generelt eller efter den forsikredes konkrete erhverv på skadetidspunktet afhænger efter praksis af, om erhvervsevnetabet må skønnes at være af midlertidig karakter eller må skønnes at være permanent. Forsikring og Pension har i responsum til brug for Ankenævnskendelse nr. 44.463 udtalt, at spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for at yde dækning er opfyldt, afgøres af det enkelte selskab ved en konkret vurdering, og at tildeling af ydelser oftest indledningsvis vil ske midlertidigt på baggrund af de – ofte begrænsede – lægelige oplysninger, der foreligger på dette tidlige tidspunkt.

Klageren blev sygemeldt fra sit erhverv som selvstændig landmand i oktober 1996, og klagerens læge har såvel i februar 1997 som i januar 1996 vurderet, at klageren hverken helt eller delvist kunne udføre sit nuværende job.

Efter det mislykkede revalideringstiltag blev klageren tilkendt forhøjet almindelig førtidspension i juni 1999.

Forsikringsbetingelserne stiller ikke krav om, at nedsættelsen af erhvervsevnen skal være varig, før udbetaling kan finde sted.

På baggrund af det foreliggende materiale finder nævnet, at selskabet må udbetale midlertidige ydelser for tiden efter karensperiodens udløb svarende til den 21/1 1997 og indtil det tidspunkt (1/7 1999), med virkning fra hvilket klageren blev tilkendt forhøjet almindelig førtidspension. Fra dette tidspunkt er der en vurdering af den varige nedsættelse af klagerens generelle erhvervsevne – hvorved det ikke lægges til grund, at klagerens generelle erhvervsevne er reduceret til 1/3 eller derunder – som selskabet efter policevilkårene er berettiget til at henholde sig til. Det bemærkes herved, at nævnet ikke finder grundlag for at tilsidesætte policevilkårene efter aftalelovens regler.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal yde forsikringsdækning til klageren under dennes midlertidige tab af erhvervsevne i perioden 21/1 1997 til 1/7 1999 samt forrente ydelserne i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Jørgen Nørgaard